

Asia: VN/727/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot esitysluonnoksesta

Uudenmaan ELY-keskuksen Oikeudelliset palvelut -yksikkö yhtyy muiden ELY-keskusten antamiin lausuntoihin hallituksen esityksestä eduskunnalle Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksesta ja siihen liittyviksi laeiksi. Uudenmaan ELY-keskuksen Oikeudelliset palvelut -yksikkö lausuu täydentävästi kyseisestä esityksestä mahdollisesti aiheutuvista käytännön lain soveltamistilanteisiin liittyvistä haasteista, jos esitys menee sellaisenaan eduskunnan käsittelyyn.

Huomiot palvelukeskukselle esitetyistä tehtävistä

-

Huomiot palvelukeskukselle esitetystä hallintomallista

-

Huomiot palvelukeskukselle esitetyistä koulutus- ja osaamispalveluiden rahoitusmuodoista

-

Muut huomiot esitysluonnoksesta

Hallituksen esityksen (s. 21) mukaan palvelukeskuksen tekemillä hankinnoilla ei olisi vaikutusta TE-palvelujen hankintaan. Nähdäksemme palvelukeskuksen

hankinnoilla olisi kuitenkin merkittävä vaikutus ELY-keskuksen tekemiin JTYPL:n mukaisiin palveluhankintoihin sillä palvelukeskuksen ja JTYPL:n mukaisten hankintojen kohderyhmässä on selkeää päällekkäisyyttä. Hallituksen esityksen (s. 15) mukaan palvelukeskuksen hankkimia osaamispalveluita suunnataan työssä oleville ja työvoiman ulkopuolella oleville, mutta rajaus ei ole kuitenkaan poissulkeva. JTYPL:n nojalla hankittava työvoimakoulutus ei edellytä työttömyyttä ja työvoimakoulutusta hankitaankin myös työssä oleville (mm. TäsmäKoulutus). Käytännössä ongelmaksi saattaa muodostua se, että työttömät voisivat hakeutua palvelukeskuksen palveluihin tai

toisinpäin, koska kohderyhmät eivät ole toisiaan poissulkevia. Voidaanko käytännössä ajautua tilanteeseen, jossa palvelukeskusten hankkimat palvelut ja JTYPL:n nojalla hankitut palvelut ovat samansisältöisiä, mutta palvelu olisi työttömille maksuton ja työssä oleville maksullinen (koulutukseen voi sisältyä erillinen maksuosuus, HE s. 52, 14 §).

Lakiehdotuksen 9 § 2. momentissa (s. 49) säädettäisiin hankintojen laatuvaatimuksista. Esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa on mainittu, että hankinnan kohteen laatuvaatimukset määriteltäisiin tarkemmin hankintaa koskevassa tarjouspyynnössä, mutta säännöksellä ohjattaisiin, mitä tekijöitä laatuvaatimusten asettamisessa tulisi erityisesti ottaa huomioon. Tätä kohtaa tulisi täsmentää ja tarkentaa esimerkkien avulla.

Hallituksen esityksessä ei oteta riittävästi kantaa tietosuojan toteutumiseen ja henkilötietojen käsittelyyn esimerkiksi palvelukeskusten tekemien hankintojen osalta. Ehdotuksen mukaan palvelukeskus tekisi hankittujen palveluiden asiakasvalinnan ja, jos palvelukeskusten asiakkaiden on ylipäättään tarkoitus ohjautua palvelukeskuksen kautta koulutuksiin, niin sääntelyä tulisi olla muun muassa siitä mihin asiakkaiden tiedot tallennetaan ja mitä tietoja voidaan tallentaa. Esityksessä tulisi muutoinkin tarkentaa palvelukeskuksen toimintaa ja yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa tietosuojan näkökulmasta. Julkisuuslain 24 § 1. momentin 25-kohdan mukaan tieto työhallinnon asiakkaasta on salassa pidettävä. Näin ollen tästä saattaa tulla käytännön haasteita kohderyhmien päällekkäisyyden vuoksi esimerkiksi palveluihin hakeutumisen ja valinnan osalta. Koska palvelukeskuksen ja TE-hallinnon toiminnot eivät välttämättä muodostu käytännössä niin erillisiksi kuin esityksessä on ehdotettu, tulisi asiassa pohtia tiedonsaantioikeuksien säätämisestä ainakin TE-hallinnon ja palvelukeskuksen välillä.

Salonen Marjaana
Uudenmaan ELY - Oikeudelliset palvelut -yksikkö